

Skladovnice skodel pri mojstru Koželju. Vse (40.000 kosov) so namenjene za pokrivanje cerkve na Uršlji gori. Manjka jih še 10.000 kosov.

nekaj je pomembno: na izletu smo bili namreč planinci, stari od 4 do 12 let (ponosni smo na opravljeni vzpon), nekateri tudi v spremstvu staršev in pa seveda pod skrbnim vodstvom vodnic Dragice in Olge.

Ivana Valjavec

Obnova cerkve na Uršlji gori

Tudi planinci prispevajo k obnovi cerkve sv. Uršule na Uršlji gori

Planinski vestnik je o začetku obnove cerkve sv. Uršule na Uršlji gori poročal že v lanski, septembrski številki. Investicija v projekt obnove 400 let stare cerkve je bila ocenjena na 50 milijonov tolarjev, to pa pomeni velik finančni zalogaj. Poleg oken je za letos predvidena zamenjava strehe cerkvene ladje, stropa v notranjosti, zunanjšega ometa in še nekaj drugih gradbenih posegov. Za streho je že pripravljenih 40.000 skerpaj 50.000 komadov skodel, ki bodo krasile to najvišje ležečo cerkev v Sloveniji, ki jo radi obiskujejo tako romarji kot planinci in naključni obiskovalci ter ljubitelji Uršlje gore. Poleg ministrstva za kulturo, ki je cerkev ocenilo za spomenik visoke kategorije, so k njeni ohranitvi doslej prispevali mnogi darovalci, npr. monsijor Alojz Uran, župnija Stari trg pri Slovenj Gradcu, Lions club Slovenj Gradec, Zdravstveni center Jezernik, Elmaks elektronika, Lesna galanterija Mislinja, Ministrantska skupnost Kotlje, Klub koroških Slovencev v Ljubljani, vaščani Straže pri Mislinji, prebivalci krajev v Mežiški dolini in številni planinci. Prizadevni odbor za obnovo cerkve, ki deluje pod vodstvom predsednika prim. Draga Plešivčnika, dr. med., je odprl poseben transakcijski račun župnije Stari trg pri Deželni banki

Slovenije, p. e. Slovenj Gradec, št. 62101-0000071528, na katerega lahko vsi, ki jim za obnovo častitljivega sakralnega objekta ni vseeno in so pripravljeni kaj prispevati, nakažejo prostovoljne prispevke. S. T.

Srečku ob osemdesetletnici

18. maja je praznoval osemdesetletnico Srečko Tušar, upokojeni polkovnik in gorski reševalec, ki je – glede na okoliščine, v katerih mu je tekla mladost, in na to, kako je sooblikoval čase, v katerih je živel – kaj lahko nikoli ne bi dočakal. Izšel je iz idrijske rudarske družine, tako kot njegova bratranca telovadca je bil razgiban, vedoželjen in športno usmerjen mladenič, ki sta ga že zelo zgodaj zanimali in privlačili orožje in razstrelivo. Kot sin narodno zavedne družine je v neprijaznem ozračju potujčevalne italijanske oblasti že leta 1942 postal mladinski aktivist OF in se leta 1943 vključil v NOV ter med boji na goriški fronti jeseni 1943 osemnajstleten postal komandir enote, ki se je kalila med stalnimi nemškimi napadi in le redko kdaj imela priložnost za počitek. Srečku nikoli ni manjkalo poguma, odlikoval se je zlasti v zahtevnih in drznih posegih. Bil je komandir diverzantske čete, ki je 5. februarja 1944 vdrla v idrijski rudnik, minirala črpalke in za ves čas vojne onesposobila njegov spodnji del. V noči s 23. na 24. april 1944 je vodil četo, katere člani so se skrivaj vtihotapili v Postojnsko jamo in uničili 12 vagonov bencina, namenjenega za potrebe nemške vojske. Ko je štab Vojkove brigade ustanovil udarni vod, je Srečko postal njegov prvi poveljnik. Naloga borcev – izbranih prostovoljcev – so bile diverzantske akcije in vdori ter najzah-

tevnejši posegi v sovražnem zaledju. Vod je odigral pomembno vlogo poleti 1944, ko se je bojeval v Baški grapi; enote IX. korpusa NOV so onesposobile strateško pomembno železniško progo Jesenice-Podbrdo-Gorica-Trst. S tem so krepko podprle boj in napredovanje zavezniških enot na italijanski fronti ter dobile pohvalo zavezniških sil v Italiji. Bil je tudi na čelu enot med prenosom 123 hudih ranjencev iz Cerkna v Loško dolino prek Vojskega, Mrzle Rupe in Hudega polja na Ravbarkomando in partizansko letališče v Nadlesku v Loški dolini, na katerem je enote pregledal in jim čestital komandant NOV in POS Stane Rozman. Med bitko za Črni vrh je bil z udarnim vodom na voljo Gradnikovi brigadi med obleganjem domobranske postojanke, v katerem je vod močno pripomogel k padcu postojanke in imel največ žrtev. Po tej bitki je Srečko postal komandant 2. bataljona Vojkove brigade in pozneje 1. bataljona Prešernove brigade.

Tako je med boji, katerih silovitost se je vse do osvoboditve stopnjevala in v katerih je bil dvakrat ranjen, z znanjem in obilico sreče dočakal svobodo ter po uspešnem koncu šolanja na višji oficirski šoli v Beogradu nastopil dolžnost komandanta inženirskega bataljona Triglavske divizije. Postal je poklicni vojak, se usmeril v minerstvo in skrbel za razminiranje jugoslovansko-italijanske meje. Pri tem je bil spet ranjen. Ker je imel rad gore, je tedaj dal prednost delu v planinskih enotah v Sloveniji. Dolga leta so na tečajih v našem gorskem svetu – na Rudnem polju, Kriških podih, Vršiču, v Vratih, na Tolminskem, v Bovcu – šle skozi Srečkovo šolo v okviru Centra za vzgojo častnikov in podčastnikov gorskih, izvidniških in padalskih enot v Bohinjski Beli neštete generacije mladih ljudi iz vse Jugoslavije, ki jim je poleg vojaškega znanja dal tudi temeljito planinsko znanje. Med njimi je bilo veliko naših obveznikov, ki jim je uspelo opraviti vojaško šolanje v Sloveniji. Med njegovimi »varovanci« so bili številni alpinisti, med njimi tudi Ante Mahkota in Aleš Kunaver.

Leta 1945 se je včlanil v PD Mojstrana in 1947 v AO Mojstrana. Sedem let pozneje je postal član v AO Kranjska Gora, v katerem je Marjan Lavtižar še danes njegov planinski partner. Kot navdušen smučar je postal tudi učitelj in vaditelj smučanja ter vodnik ZVUTS. Znanje plezanja in smučanja ter druženje z alpinisti in smučarji sta gotovo pripomogli, da je delo v njegovih enotah teklo brez nesreč. Z nekdanjim bojnim tovarišem Tonetom Svetino je oblezel gore na naši zahodni meji. Preplezal je Slovensko in Dolgo nemško smer v Triglavu, z M. Perkoma pa smer v Šitah nad Tamarjem. Med tečajem na Vršiču ga je za severni strani Mojstranke skupaj z J. Čopom nosil snežni plaz. Kamniške in Savinjske Alpe je spoznaval s S. Veninškom, s katerim je plezal po Herletovi smeri. Konec štiridesetih let je postal član GRS Jesenice in pod načelnikom M. Potočnikom leta 1954 tudi član K GRS. Sodeloval je s člani PGRS Jesenice M. Kristanom, A. Moretom, D. Kramžarjem, K. Koreninijem, U. Župančičem, J. Čopom, C. Pračkom in mnogimi drugimi reševalci, s katerimi se je udeleževal tečajev. Živo pomni tečaj GRS na Korošici aprila 1957. Takrat so morali v pravo reševalno akcijo, ko sta v vremenskem preobratu na Ojstrici preminila ljubljanska alpinista M. Dular in F. Zupan.

V zgodbah o Srečku Tušarju se lik planinca vojaka nenehno prepleta z likom planinca civilista, med njima pravzaprav ni ostre meje. Kar

zadeva čase njegove aktivne vojaško-planinske službe, naj omenimo akcijo v počastitev dneva topničarjev, ki jo je 6. oktobra 1962 izvedel z vojniki planinci. Izurjeni fantje so z veliko spretnosti po delih prenesli na vrh Triglava gorski top B1, težak 1200 kg, ter z njim trikrat ustrelili. Vreme jim ni bilo naklonjeno; da bi bilo vse skupaj še težje, je v nenadnem poslabšanju vremena zapadlo 15 cm snega, ki je otežil že tako zahtevni sestop. Lahko si mislimo, kako glasno in gromko so »raz pleča« Triglava nad Planiko donele Srečkove »komande«, ko je karavana s težkim tovorom v zahtevnem svetu sestopala po vseh pravilih varnega plezanja. S svojimi enotami je obšel vrhove Julijcev po zahtevnih poteh in plezalnih smereh. Peči nad Bohinjsko Belo so postale visoka šola plezanja in gorskega reševanja planinskih starešin in pripadnikov enot, ki so za svoje znanje dobili pohvalo številnih visokih delegacij in vojskovodij iz 2. svetovne vojne z vseh koncev sveta. Med drugimi je raportiral maršalu Žukovu in Malinovskemu, Montgomeryju, Nasutonu, vojaškim predstavnikom Egipta, Bolgarije, Romunije, Madžarske in drugih držav.

Kot član GRS je imel pregled nad novostmi v tehniki reševanja in naj sodobnejšo opremo. Imel pa je tudi občutek za potrebe planincev in je poskrbel, da so ob posodobitvah vojaške opreme še uporabne odpisane konopljene vrvi, vponke, dereze, plazovne vrvice, pa tudi kakšen klin in druga oprema iz vojaških zalog zastoj prišli v roke planincev, ki si tega tedaj še niso mogli priskrbeti v domačih trgovinah.

Srečko je naklonjenost do gora prenesel tudi na svoje družinske člane in jih ob vsaki priložnosti vodil v svoj priljubljeni gorski svet in na vrhove; med njimi seveda ni izpustil očaka Triglava. Da sta pobuda in zgled rodila dobre sadove, priča njegova vnukinja Eva, ki je kot uspešna športna plezalka dosegla vrsto odličnih uvrstitev, med drugim tudi 2. mesto na svetovnem prvenstvu v Rusiji. Za planinstvo je navdušil tudi mlade iz Ormoža in bil posredno

»kriv« za ustanovitev PD Ormož. V domači Škofji Loki je sodeloval v odboru Pokala Loka, vodil je vojsko, ki je med zimskimi OI 1984 skrbela za proge na Bjelašnici nad Sarajevom. Še zdaj je v UO Avtomoto društva Škofja Loka. Vse od ustanovitve PGRS Škofja Loka je njen zvesti član.

O jubilanu Srečku, njegovih dejanjih, doživetjih in kopici odklovanj bi lahko napisali še veliko zanimivega, pa nam tega žal ne dopušča skopi prostor. Tako mu ob tej priložnosti želimo predvsem izreči zahvalo za vse, kar je prispeval za našo svobodo in v dobro našega planinstva. Naj še dolgo živ in čil uživa lepote Slovenije!

PGRS Škofja Loka

Štefan Keber (1924-2005)

Množica prijateljev in znancev se je 1. aprila 2005 zgrnila v Deskle, da bi se poslovila od Štefana Kebrja, vsestranskega družbenega delavca, animatorja kulturne dejavnosti v domačem kraju ter dolgoletnega planinskega organizatorja in zanesenjaka. Tistim iz planinske srenje, ki so ga poznali predvsem po nepogrešljivem prispevku k razvoju naše organizacije, so šele poslovilni nagovori, namenjeni neutrudnemu pokojniku, odstrli bogastvo njegovega življenja, njegova prizadevanja za blaginjo vse naše družbe na najrazličnejših področjih.

Planinska zveza Slovenije mu je ob koncu lanskega leta in njegovem življenjskem jubileju – 80-letnici – podelila spominsko plaketo. To sta bila simbolična zahvala in priznanje za njegovo več kot tridesetletno delo v upravnem odboru PD Tolmin (1961-1992), v katerem je bil vmes dvakrat po dve leti tudi predsednik. Spominsko plaketo je prejel še poln energije in načrtov za prihodnost, ne vedoč za bližnjo usodo, ki mu jo je začrtala zahrbtna bolezen.

